

СТАНОВИЩЕ

от професор д-р МАРИАНА КАРАГЪЗОВА - ФИНКОВА,

утвърдена за външен член на Научно жури в съответствие със Заповед № 1480 от 06.06.2014 г. на Ректора на Югозападния университет „Неофит Рилски”

за присъждане на образователната и научна степен ”доктор” по специалност „Международно право и международни отношения”, шифър 05.05.15

на ТЕОДОРА СИМЕОНОВА ДЕЛИСИВКОВА, редовен докторант в катедра „Международно право и международни отношения” за дисертацията на тема: ”ПОЛИТИКАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ И УЧАСТИЕТО НА БЪЛГАРИЯ”

I. Обща оценка

Представеният дисертационен труд на ред.докт. Теодора Делисивкова на тема „Политиката за развитие на Европейския съюз и участието на България”, както и свързаните с него публикации свидетелствуват за научната добросъвестност и последователност на докторантката при изследване на съвременната правосубектност на ЕС в областта на политиката на развитие.

Като разглежда аналитично историческата еволюция на институционалния и функционален капацитет на интеграционната общност, докторантката успешно отразява постъпателното развитие на договорно-правните основи на ЕС, които предопределят усъвършенствването на механизма и инструментариума на европейската политика на развитие.

Дисертацията свидетелствува, че изследването се основава на задълбочено проучване и анализ на значителен обем от български и чуждестранни научни публикации, както и официални документи на ЕС, ООН и други международни организации по разглежданата проблематика. Свободното ползване на френски и английски език от докторантката допринася за ясното и точно фокусиране на вниманието върху оценки и анализи на чуждестранни автори по разглежданата проблематика и аналитично осмисляне на съвременната научна

дискусия по темата. Това дава възможност на докторантката да представи извършения от нея анализ на актуалните аспекти на политиката на ЕС за развитие обосновано и убедително в правен, политически, институционален и социоикономически контекст.

Прави впечатление, че източниците, на които се позовава докторантката са проучени и цитирани коректно. На основа на направения анализ в дисертацията докторантката последователно излага собствената си позиция по разглежданите проблеми. Показана е компетентност в отразяването на историческата еволюция на договорно-правните основи на ЕС и измененията в механизма и инструментариума на европейската политика за развитие.

Тезата на докторантката за зависимостта на институционалния и функционален капацитет на ЕС в областта на политиката на развитие от подобряването на договорно-правните основи на Съюза е защитена убедително заедно с извеждането на характерните особености на тази политика на конкретните исторически етапи от развитие на интеграцията в ЕС. Актуалността и многоплановостта на изследването за резултатите от осъществяваната от ЕС международна помощ за развитие дават възможност за вярна и убедителна оценка на съвременната европейска политика на развитие и нейните регионални и геополитически особености.

От гледна точка участието на България в интеграционния процес в ЕС направеният анализ отразява както правно-нормативната основа за включване на нашата страна в европейската политика за развитие, така също и възможностите и предизвикателствата пред реализацията на ангажиментите на България като страна-членка на ЕС за постигане на Целите на хилядолетието за развитие под егидата на ООН. Положително е и съчетаването на научния анализ с конкретни изводи и препоръки за подобряване на политиката на развитие, с което дисертационният труд предлага научни резултати с практическо значение.

II. Оценка на научните и практически резултати и приноси на представения за защита дисертационен труд: .

Достойнство на дисертационния труд е неговата актуална значимост в отразяването на ролята на ЕС като глобален актьор в международната политика на развитие на основа на усъвършенствуването на договорно-правните основи на ЕС.

Научните резултати, които са постигнати обхващат от една страна, разкриване и оценка на напредъка в подобряване на единната правосубектност на ЕС в исторически план. От друга страна, самата европейска политика се охарактеризира в развитие чрез анализа на усъвършенствуването на договорно-правната рамка на международните споразумения за нейното прилагане, както и за правните характеристики на механизма и формите на помощта за развитие като част от Общностната политика на външни отношения на Съюза.

Актуално значение за България като страна- членка има разкриването на същностните характеристики на договорно-правните основи на ЕС, които обуславят съвременните възможности на европейската политика на развитие на Общностно равнище, както и възможностите и предизвикателствата пред националния избор и реализация на политиката на развитие.

В Първа глава е направен сравнителен анализ на теоретическите концепции за развитието, които оказват влияние за формирането на политиката за официалната помощ за развитие в глобален и европейски контекст. Убедително са анализирани възприеманите на международно равнище от 60-те години на двадесети век досега модели на развитие и прилаганите теоретически концепции за обосновка на развитието в рамките на Десетилетията на развитие, провеждани от ООН и организациите под егидата на ООН. Доказва се аргументирано ролята на неолиберализма за формирането на концепциите и правните основи на ЕС като субект на международното право.

Във втора глава се потвърждават двете основни хипотези, изложени в дисертационния труд. Доказва се, че договорно-правните основи на ЕС и обусловеното на тяхна основа развитие на институционалния и функционален капацитет на ЕС в исторически план съдействуват за повишаване на ролята на Съюза в международната помощ за развитие и за успешната реализация на Общностната политика на развитие.

Направеният анализ на прилагането на политиката на ЕС потвърждава и втората хипотеза относно засилването на системната обусловеност на изискванията към страните бенефициенти и засилване на условността на прилагането на помощта за развитие чрез прехода от търговско-икономическо сътрудничество към политическа интеграция и стратегическо партньорство. Обоснована е необходимостта от съгласуваност на официалната помощ на ЕС като част от политиката на външни отношения с Общностната търговска политика, Общата селскостопанска политика и др. политики на Съюза. По този начин важен научен резултат е разкриването на зависимостите на политиката на ЕС за развитие от други Общностни политики и от сътрудничеството на ЕС с други междуправителствени организации.

Научните резултати от анализа в Трета глава включват изводи и препоръки за развитието на правно-нормативната база на политиката на развитие на нашата страна, както и разкриване на предизвикателствата и проблемите на прилагане на политиката на развитие.

Дисертационният труд е разработен компетентно. В него са формулирани изводи с приносен характер в допълнение на научното знание и приложение на съществуващото знание. Направеният анализ на повишаването на институционалния и функционален капацитет на политиката на развитие на ЕС на съвременния етап се отличава с нови и актуални оценки на измененията в правно-регулативната практика на ЕС,

протичащи в условията на съвременната глобална икономическа и финансова криза във връзка с Целите на хилядолетието за развитието

Изводите и обобщенията относно измененията в договорно-правните основи на Съюза потвърждават компетентността и научната добросъвестност на докторантката, както и способността ѝ за самостоятелни оценки и изводи по разглежданите проблеми.

Справката за научните приноси в дисертацията коректно отразява съдържащите се в дисертацията научни постижения на докторантката, които са нейно самостоятелно дело. Направените научни публикации (общо 3 на брой) представляват части от дисертационния труд.

Заклучение

Като имам предвид достойнствата и приносите на дисертационния труд и свързаните с него публикации изразявам подкрепата си за присъждане на научната степен „доктор” на Теодора Симеонова Делисивкова. Подтвърждавам, че процедурните въпроси по защитата са спазени коректно и постигнатите в изследването научни резултати и приноси са самостоятелно дело на докторантката, което дава основания убедено и уверено да подкрепим нейната кандидатура за присъждане на научното степен “доктор” по научната специалност “Международно право и международни отношения” (шифър 05.05.15).

20 юни 2014г.

Член на Научното жури:

/Проф..д-р Мариана Карагъзова-Фингова/